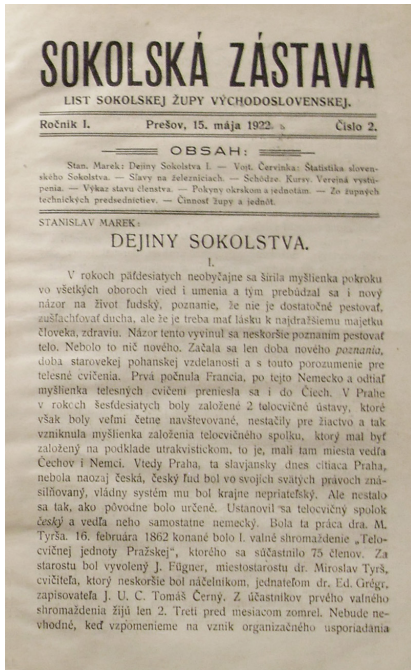

SOKOLSKÁ ZÁSTAVA (1922 – 1925)¹

Ján DŽUJKO

V medzivojnovom období vychádzalo na Slovensku prevažne s krátkou existenciou až 50 periodík so športovou, telovýchovnou, turistickou a brannou tematikou. Najpočetnejšiu štruktúru tlače mala telovýchovná organizácia Sokol. Jej prvým časopisom bol mesačník *Slovenský sokol* (1919 – 1922), vychádzajúci v Novom Meste nad Váhom. Medzi jej ďalšie a úspešnejšie periodiká patrili mesačníky Vestník sokolskej župy pohronskej – *Detvan* (1921 – 1938) v Banskej Bystrici, *Sokol na Považí* (1924 – 1938) v Novom Meste nad Váhom a *Bradlo* (1923 – 1934) v Bratislave. Na východnom Slovensku vychádzali v tomto období dve periodiká *Sokolská zástava* (1922 – 1925) v Prešove a *Zpravodaj sokolskej župy východoslovenskej Jána Kollára* (1929 – 1937) v Košiciach.

Sokolská zástava začala vychádzať v Prešove 15. apríla 1922 s podtitulom *List sokolskej župy východoslovenskej*. Mesačník sa tlačil v Kníhtlačiarňi svätého Mikuláša v Prešove na 8 – 16 stranách. Prvým zodpovedným redaktorom sa stal Stanislav Marek. Majiteľom a vydavateľom časopisu bola Sokolská župa východoslovenská Jána Kollára. Periodikum bolo písané v slovenskom jazyku. Predplatné na jeden rok bolo 10 Kč, pre členov sokolských jednôt 7 Kč a 20 halierov. Postupne sa v časopise sformovali rubriky: *Drobnosti*, *Literatúra sokolská*, *Sokolstvo na Slovensku*, *Všeličo*, *Z jednôt*, *Zprávy zo župy*, *Župný adresár*.

Časopis začal vychádzať kvôli tomu, aby zintenzívnil a uľahčil prácu členom telovýchovných jednôt Sokola a bol smernicou pre tých, ktorí sa snažili na základe sokolských zásad pokračovať v stopách slávnych predchodcov sokolského hnutia. Dôvodom jeho existencie bola aj skutočnosť, že väčšina jednôt sa sťažovala na nedostatok spolupráce širšej časti členov. Redakcia sa usilovala prostredníctvom časopisu osloviť predovšetkým mládež. Dospelých už podľa mienky redakcie natoľko národne ožobráčila maďarizácia, že už len ťažko by sa ju podarilo získať pre svoje ciele. V mladých ľuďoch sa snažila zakoreniť myšlienky sokolského hnutia, národnú hrdosť a lásku k slovenským tradíciám.

Obsah novín vyplňali správy o činnosti sokolskej župy a ňou organizovaných športových a telovýchovných podujatiach, ako aj ich výsledkoch. Nachádzali sa

1 Príspevok vznikol v rámci projektu APVV-19-0058 *Multietnicita a multikonfesionalita a ich vplyv na spoločenský, politický a kultúrny vývoj okrajových oblastí v prvej polovici 20. storočia (na príklade východného Slovenska a Podkarpatskej Rusi)*.

v nich aj podrobné zoznamy členov jednotlivých jednôt či pokladničné správy. *Sokolská zástava* bola politicky nestranným periodikom. Okrajovo sa venovala problémom národnej neznášanlivosti, šovinizmu, vlastenectva a národného povedomia. Bránila sa útokom spájajúcim sokolstvo s ateizmom a intoleranciou.

V Prešove vychádzal časopis nepravidelne a v apríli 1925 sa redakcia presťahovala do Košíc, kde však *Sokolská zástava* v tom istom roku zanikla.

Použitá literatúra:

DUHAJOVÁ, Zuzana – ŠEFČÁK, Luboš. *Dejiny slovenského novinárstva 1918 – 1968*. Bratislava : Univerzita Komenského, 1999, 245 s. ISBN 80-223-1254-1.

DŽUJKO, Ján. 2008. Prehľad po slovensky písaných novín a časopisov vychádzajúcich na východnom Slovensku v rokoch 1919 – 1938. In *Annales historici presovienses*, roč. 8, 2008, s. 138 – 154. ISSN 1336-7528

KIPSOVÁ, Mária a kol. *Bibliografia slovenských inorečových novín a časopisov z rokov 1919 – 1938*. Martin : Matica slovenská, 1968. 1074 s.

Slovensko Kultúra – II. časť. Bratislava : Obzor, 1980. 907 s.

Sokolská zástava (1922 – 1925)